

## **EXPUNERE DE MOTIVE**

Actualul cadru legislativ în materia siguranței naționale, statuat prin Legea nr. 51 din 1991, a devenit în cea mai mare măsură impropriu condițiilor interne și de mediu internațional fiind, în același timp, nealinat legislației europene similare.

Precaritatea sau mai bine exprimat lipsa unor studii și documentări prealabile pertinente au făcut ca Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României să fie de la bun început adoptată într-o concepție tranzitorie, ceea ce în prezent impune cu necesitate elaborarea unui proiect de lege privind siguranța națională fundamentat pe dezvoltarea conceptelor, noțiunilor și instituțiilor juridice moderne existente în această materie pe plan internațional.

Proiectul de lege completează și redefinesc instituțiile juridice fundamentale în domeniu, respectiv: siguranța națională, amenințarea și informația, introducându-se, totodată, și lista definițiilor specifice necesare corectei înțelegeri și aplicării a legii.

Siguranța națională este abordată ca o componentă fundamentală a securității naționale la a cărei realizare este angajat ansamblul societății într-un cadru instituțional pe care legea îl definește, stabilind funcțiile și atribuțiile ce revin în acest sens autorităților publice și altor instituții ale statului.

Legea statuează resursele de realizare a siguranței naționale și conține dispoziții cu caracter de principiu de natură a facilita înțelegerea spiritului legii.

Consecvent imperativului protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor români, proiectul aduce, în acest sens, prevederi suplimentare, instituind:

- obligativitatea procedurilor și garanțiilor de nedediminare a informațiilor colaterale, rezultate în legătură cu terțe persoane;
- stipularea expresă a situațiilor pentru care pot fi folosite mijloacele sau metodele secrete în vederea culegerii informațiilor despre persoane, precum și restricțiile în ceea ce privește prelevarea datelor speciale.

De asemenea, se propune transferul competenței de aprobare a situațiilor de restrângere temporară a exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale cetățenilor români de la procurori, la judecători anume desemnați la președinții Curților de Apel. De menționat, în acest sens, faptul că pe plan mondial s-a impus o asemenea tendință de reglementare, apreciindu-se că nu procurorii ci judecătorii, magistrați independenți, trebuie să decidă cu privire la restrângerea drepturilor cetățenești.

Pentru evitarea lipsei viitoare de reglementare a eventualelor noi amenințări la adresa siguranței naționale, s-a renunțat la sistemul restrictiv al prevederii acestora, fără o delimitare netă de faptele consumate ca infracțiuni, definindu-se amenințarea ca model teoretic posibil de utilizat pentru identificarea formelor și stadiilor diverselor amenințări concrete, în lege fiind prevăzute doar clase de amenințări pe baza cărora fiecare serviciu va avea propria listă de amenințări, oricând actualizabilă cu aprobarea C.S.A.T. și acordul comisiilor parlamentare speciale de supraveghere și control.

Avându-se în vedere că România dispune *de facto* de o comunitate a serviciilor de informații și siguranță (un număr de șapte structuri informative și contrainformative), ceea ce a determinat, pe cale de consecință, și proliferarea produselor informaționale destinate factorilor de decizie ai statului, s-a apreciat necesară constituirea pe lângă Consiliul Suprem de Apărare a Țării a unui Oficiu Național de Planificare și Evaluare a Informațiilor, ca structură de integrare și coordonare a activităților serviciilor de informații, potrivit obiectivelor comune ale acestora, stabilite prin Strategia de Securitate Națională a României. În

esență, acest oficiu asigură planificarea și evaluarea integrate a informațiilor de interes național, fiind un organism de analiză la nivelul C.S.A.T., care va elabora Buletinul Informațiilor Naționale.

Totodată, avându-se în vedere faptul că principalul utilizator al informațiilor este Guvernul, acestuia revenindu-i, potrivit legii, și responsabilități speciale privind realizarea siguranței naționale, prin proiectul de lege se propune constituirea Oficiului Guvernamental de Legătură cu Serviciile de Informații. Acest organism, alcătuit din reprezentanți ai serviciilor de informații preiau și transmit nevoile de informare ale Guvernului și asigură urmărirea valorificării informațiilor. De menționat că asemenea forme de raționalizare și eficientizare a eforturilor, inclusiv de natură financiară, angajate de națiune pentru culegerea informațiilor necesare securității lor, există și și-au demonstrat superioritatea în toate statele ale căror sisteme de guvernare democratică au impus crearea de structuri de informații și securitate separate.

Luându-se în considerare necesitatea de a avea un personal al serviciilor de informații și siguranță competent, loial țării, stabil și strict specializat, un capitol al proiectului de lege stabilește relativ detaliat principalele coordonate ale statutului cadrelor acestor servicii.

Un element de noutate îl constituie, de asemenea, capitolul referitor la structura instituțională de realizare a siguranței naționale care stipulează răspunderile și competențele autorităților publice pentru realizarea siguranței naționale.

Apreciind că proiectul va constitui o lege modernă, compatibilă cu legislația internațională în materie și de natură a institui un cadru normativ substanțial îmbunătățit, în măsură a satisface cerințele de securitate și siguranță națională a României, propunem adoptarea.